

Anmodning om foretræde for Børne- og undervisningsudvalget ang. opdatering af danskfagets litterære kanon for gymnasiale ungdomsuddannelser

Kære Børne- og undervisningsudvalg.

Tilbage i 2004 fik danskfaget på ungdomsuddannelserne en obligatorisk litteraturkanon. Det var dengang et politisk krav, og derfor henvender vi os nu til jer. Vi oplever, at denne kanon giver danskfaget en del unødvendige problemer. I sin tid blev vi lovet, at kanon skulle revideres løbende, men på ungdomsuddannelserne er det desværre endnu ikke sket. Vi kan se, at vores tid kalder på en opdatering af kanonkravene og kvalitetskriterierne. Er det fx indlysende, at Tove Ditlevsen ikke er i kanon, når hun for nylig er blevet stjerneanmeldt i *New York Times*? Eller at Søren Kierkegaard heller ikke er med?

Derfor vil vi i Dansk lærerforeningens bestyrelser for ungdomsuddannelserne spørge jer, om I vil hjælpe os ved at åbne for en politisk proces, der revurderer kanon og måske endda synet på behovet for en kanon. En debat om netop dette pågår i flere faglige fora blandt dansklærere og forskere og i offentligheden, og vi opfordrer jer som politikere til at give rum til et litteratursyn, der passer til det 21. århundrede. Der er mange veje at gå, og vi har drøftet forskellige muligheder. Tre kodeord for os kunne være: bruttoliste, variationsprincip og tillid.

Bruttoliste: Hvis der fortsat skal være en kanon, kunne den udvides til en fleksibel bruttoliste med krav om gennemgang af 15 forfattere. Det ville i højere grad end den nuværende kunne understøtte, at den enkelte elev både kan spejle sig i og udfordres af litteraturhistorien og derigennem opnå almindelse. Den eksisterende kanon har den brist, at den kun rummer én kvinde og 14 mænd, der ophøjes til lov, og at den er udarbejdet ud fra en litteraturhistorisk tankegang, der har prioriteret mandlige forfattere.

Variationsprincip: Vi vil gerne kunne understøtte værdier der danner en samfundsborger ud fra flere og bredere kriterier for væsentlighed. Den nuværende kanon sender et useriøst signal til ungdommen om at fx kvindelige stemmer anses for mindre vigtige, og at litteraturen er en fast størrelse bundet op på særligt udvalgte forfattere. Vi ønsker at give plads til større variation i gennemgang af den ældre litteratur.

Tillid: Vi ønsker, at de politisk besluttede læreplaner er udtryk for en faglig og professionel tillid til, at den universitetsuddannede lærer formår at udvælge, hvad der passer godt i det givne forløb med de konkrete elever i en klasse.

Hvis I vil læse mere om bestyrelsernes bidrag til debatten:

- Mischa Sloth Carlsens debatindlæg "Hvor er de kvindelige forfattere? Hver dag underviser vi unge i et forældet kvindesyn", *Politiken* 17.11.2020
- Mischa Sloth Carlsen og Ditte Eberth Timmermanns leder "Kanondebat: Opdateret litteratursyn efterlyses!" i tidsskriftet *Dansknoter* 2021/1. Udkommer marts 2021

Vi glæder os til at høre fra jer og drøfte ovenstående.

På vegne af Dansk lærerforeningens sektioner for ungdomsuddannelser.

Med venlig hilsen

Mischa Sloth Carlsen, forperson Dansk lærerforeningens sektion for stx og hf
Ditte Eberth Timmermann, forperson Dansk lærerforeningens sektion for hhx, htx, eux og eud